

අධ්‍යාපන පොදු සහතික පත්‍ර (ලසය් පෙල)

ජාලි

12 සහ 13 ග්‍රෑනී
විෂය නිර්දේශය
(2009 වර්ෂයේ සිට ක්‍රියාත්මක වේ)

නාජා මානව ගෝස්තු හා සමාජ විද්‍යා පීඩිය
ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය
මහරගම

1.0 විෂය නැඳුන්වීම

ජාතික අවශ්‍යතාවන්ට උවේත අයුරින් විෂයමාලාවන් සහස් කිරීම කාලීනව සිදුවන්හකි. නිපුණතා පාදකව සිදුවන වර්තමාන අධ්‍යාපන ප්‍රතිසංස්කරණයන්ට අනුව පාලි භාෂාවේ ඉගෙනුම් ඉගෙන්වීම් ක්‍රමවේදයන් පිළිබඳව විශේෂ අවධානයක් යොමු කර ඇත. සිංහල භාෂාවට මව් බසක් වූ පාලි භාෂාව බුද්ධසමය සමග ම ලක් වැසියන්ට ලබුතු දායාදායකි. බුද්ධ කාලයේ පටන් වර්තමානය දක්වා විවිධ සේෂ්‍යන් ඔස්සේ පාලි භාෂාවන් ලියවේ ඇති ත්‍රිපිටකය ආදි කොටගත් ගුන්ව සම්භාරය අතිච්චාලය. පාලිය නුදේක් බසක් භා සාහිත්‍යයක් පමණක් නොවේ. එය බුද්ධසමය භා බැඳුනු ගැමුරු වූත් සහාතන වූත් සාරධ්‍රම පද්ධතියකි.

පාලි භාෂාවන් සුරුකී ඇති ලේක විෂය පිළිබඳ දූහය භා ලේකාන්වීම්පත්‍රය දිනෙන් දින වඩාත් අර්ථවන් වන බව පෙනේ. ලේකය පිළිබඳව බවහිර ජාතින් අවශ්‍යවේ ගිලි සිටි යුගයක වූලනිකා ලේකධාතු, මල්කධාතු, මහා ලේකධාතු, වශයෙන් ගැලැක්සි භා ගැලැක්සි පද්ධතින් පිළිබඳව ලේකයේ මුල්වරට පැවසී ඇත්තේ පාලි සාහිත්‍යයයි.

පාලි සාහිත්‍යය මගින් අපට ලබුනේ අත්මහන් දූහසම්භාරයක් පමණක් නොව මුළුමහන් සමාජය ම සුන්දර කළ සංස්කෘතියකි. පරෝපකාරය, මානුෂික දායාව, අනෙක්නස ගොරවය පදනම් කර ගත් නිති ගරුක සඳාවාරවන් හර පද්ධතියක් එහි විය.

පාලිය මළ බසක් නොවේ. ඇති යුගයේ පටන් පතපොත ලිවීමට මෙම භාෂාව යොදා ගැනීනා. බුරුමය, සියම, කාම්බෝජය ඉත්දියාව, ජාවා ආදි පෙරදිග රටවලින් මෙරටට පැමිණි බොද්ධයන් මෙරට වියතුන් භා අදහස් තුවමාරු කර ගත් ජාත්‍යන්තර භාෂාව වූයේ ද පාලියයි. “පාලිය දැන් අයට අනුන්ගේ පහනහන් එළිය බලන්නට උවමනා නැත. මැනවින් හිරැළිලිය නිබෙනම් සඳ එළිය අවශ්‍ය නොවේ.” යනුවන් කේ. ඊ. නොයිමාන් (K.E. Neyman) වැනි පස්වරුන් පාලි භාෂාවේ වැදගත්කම අවධාරණය කොට ඇත්තේ එබඳවේ.

සුන්දර සාහිත්‍යයක්, සහාතන අගයක් ඇති ද්‍රේගනයක්, ප්‍රබුද්ධ විත්තාක්ලේප ජනනය කරන වින්තන ක්‍රමයක් ගැකි කර ගත් මේ සරල ප්‍රියංකර භාෂාව ඉගෙනුමට දුෂ්කර වන්නක් නොවේ. එහි පදනමාලාව සිලිටිය, සුබනම්පය. පාලි භාෂාව හඳුරන්නට ගත්තා වෙහෙස තුදෙක් නව භාෂාවක් ඉගෙන ගැනීම සඳහා පමණක් දුරන වෙහෙසක් නොවේ. එය අතිශය නවීන ජීවන ද්‍රේගනයක්, තර්කානුකුල විද්‍යාත්මක වින්තනයක් මෙන්ම තම පිවිතය වෙත නව ආදර්ශ මාලාවක් උරුම කර ගත්නට දුරන උඩාර ප්‍රයත්නයකි.

මේ සඳහා අ.පා.ස. (උ.පෙ.) පාලි විෂය නිර්දේශය, නිපුණතා 10 ක් යටතේ නිපුණතා මට්ටම් 48 වශයෙන් දක්වා ඇත. මෙම නිපුණතා දහය, දොලොස්වන ග්‍රේනිය සඳහා නිපුණතා මට්ටම් 22 ක් මෙස ද, දහතුන්වන වැනි ග්‍රේනිය සඳහා නිපුණතා මට්ටම් 26 ක් මෙස ද වෙන් කර ඇත. සමස්ත නිපුණතාවන් සම්පූර්ණ කිරීමෙන් දැනුම ආක්ලේප කුසලතා සහ යහපත් ජීවන පුරුදුවලින් පිරිපූන් මනා පොරුණයකින් හෙබි මනුෂය ප්‍රජාවක් බැහිකිරීම අපේක්ෂා කෙරේ.

2. 0 පාලි භාෂාව විෂයයේ අරමුණු

- ග්‍රුවනාය, කථනය කියවීම ලිවීම යන වින්දුවිඛ භාෂා කුගලකා සංවර්ධනය කර ගැනීම.
- බොද්ධ සංස්කෘතිය ආශ්‍රිත වාරිතු වාරිතු විධි පාලි භාෂාවෙන් සිදුවන බැවින් ඒවායේ වට්නාකම තක්ස්ස්ටරු කර ගැනීම.
- ජාතික ඉතිහාසය හා අනන්‍යතාව තහවුරු කර ගැනීමට අවශ්‍ය විස්තරා කියවා තේරෑම් ගැනීම.
- නිර්මාණකරණයට හා ගාස්ත්‍රිය රචනාකරණයට අවශ්‍ය ව්‍යාකරණ යුතුනය හා වාග්මාලාව පෝෂණය කර ගැනීම.
- පාලි භාෂාවෙන් ඇති ලේඛන කියවා ඒවායේ අන්තර්ගතය සියබසට පරිවර්තනය කිරීම.
- අර්ථ කථා, රේඛා ප්‍රකරණ ආදිය කියවා ධර්මාර්ථ විවරණය කිරීමේ හැකියාව ලබා ගැනීම.
- තීපිටික සාහිත්‍යයේ සංවර්ධනය ක්‍රම විකාශය පිළිබඳ අවබෝධය ලබා ගැනීම.
- භාෂා සාහිත්‍යය හැඳුරුමෙන් ලබන අත්දැකීම් පදනම් කරගෙන රටට අවශ්‍ය යහපත් පොර්ජයකින් හෙබා වරිත බිජිකිරීම.

අ. පො. ස. (ලසස් පෙළ) පාලි විභය

විභය නිර්දේශය පාසල් වාර් වගකෙන් බෙදා ගැනීමට යෝජිත සැලැස්ම

ගෞනිය	වාරය	නිපුණතා මට්ටම්	කාලෝච්චේද සංඛ්‍යාව
12	I	1.1, 1.2, 1.3, 2.1, 2.2, 3.1, 3.2, 3.3, 4.1	100
	II	4.2, 4.3, 4.4, 5.1	100
	III	6.1, 6.2, 7.1, 8.1, 9.1, 9.2, 10.1, 10.2, 10.3	100
13	I	1.0, 1.2, 1.3, 2.1, 2.2, 2.3, 3.1, 3.2, 3.3, 4.1	100
	II	4.2, 4.3, 4.4, 5.1, 5.2, 6.1, 6.2, 7.1, 7.2, 7.3,	100
	III	8.1, 8.2, 9.1, 9.2, 10.1, 10.2	100

3. 0 අ. පො. ස. (උසස් පෙළ) පාලි විෂය නිර්දේශය.

12 වන ශේෂීය

නිපුණතාව	ශේෂීයට අදාළ නිපුණතා මට්ටම්	විෂය අන්තර්ගතය	කාලවිශේෂ
1.0 පාලි භාෂාවේ මූලික වියරත්න හා භාෂා ප්‍රයෝග නිවැරදිව භාවිත කරයි.	1.1 පාලි ව්‍යුහාමාලාව තිවැරදිව හැඳින ගෙන තිවැරදි අක්ෂර වින්‍යාසය හා සංයුත්තාක්ෂර පිළිබඳ සැලකිලිමත් වෙමත් ලියයි. 1.2 මූලික භාෂා ප්‍රයෝග උපයෝගී කර ගනීමත් වාක්‍ය නිර්මාණය හා රචනය නුරු කර ලියයි. 1.3 මූලික ව්‍යුහාකරණාංග හැඳිනගෙන පද සාධනය පිළිබඳ අවබෝධයෙන් යුතුව ලේඛන කාර්යයේ යොදුයි.	<ul style="list-style-type: none"> අක්ෂර මාලාවේ ප්‍රගතිය ස්වර ව්‍යුහයේ ප්‍රගතිය සංයුත්තාක්ෂර අක්ෂර උප්පන්ති ස්ථාන <ul style="list-style-type: none"> උක්ත ආධ්‍යාත්මක භාවිතය කර්ම කාර්ක කතාකාරක වාක්‍යය කාර්ක හා උපපද ව්‍යුහයේ ප්‍රගතිය මෙනුකාලික ක්‍රියා භාවිතය <ul style="list-style-type: none"> සන්ධි හා එහි ප්‍රගතිය අ,ඉ,ඊ,උ,උ අන්තර් ප්‍රාග්ධන නාම ඇ,ඉ,ඊ, අන්තර් ස්ථ්‍රීලිංග නාම ඇ,ඉ,ඊ, අන්තර් නපුංසක ලිංග නාම පූර්වම්‍රියා, කැඳුන්ත ක්‍රියා, උපසර්ග, තිපාන සමාස නාම 	10 25 25

නිපුණතාව	ගෞනීයට අදාළ නිපුණතා මට්ටම්	විෂය අන්තර්ගතය	කාලවීමේද
2.0 නිවැරදි වාචක සන්නිවේදනයේ යෙදෙයි.	2.1 පාලි සම්පූද්‍යායනුකූලව ප්‍රශ්න අසයි. 2.2 අසන ලද ප්‍රශ්නවලට පාලියෙන් පිළිතුරු සපයයි.	<ul style="list-style-type: none"> • නිර්දිශ්ට ජාතක කරාවක සංවාදයක් තේරේම් ගැනීම • කිං ගබඩය ඇසුරෝන් ප්‍රශ්න සැකසීම • ප්‍රශ්නවාවක නිපාන උපයෝගී කරගෙන ප්‍රශ්න ඇසීම • අසන ලද ප්‍රශ්නවලට පාලියෙන් පිළිතුරු දීම • අසන ලද ප්‍රශ්නවලට පාලියෙන් පිළිතුරු මැවීම 	20
3.0 නිර්දිශ්ට හා අනිර්දිශ්ට ගදු පදන් ජේද කියවා භාවිතයට නුරුවෙයි.	3.1 පාලි ගදු පදන් ජේද නිවැරදිව උවිචාරණය කරයි. 3.2 රිද්‍යුමයනුකූලව සඡ්‍යාධාරණය කරයි. 3.3 සුවිශේෂ පාලි පාධ වනපොන් කරයි.	<ul style="list-style-type: none"> • නිර්දිශ්ට හා අනිර්දිශ්ට ගදු පදන් පාධ මහාපානා අල්ප ප්‍රානා නො බේද උවිචාරණය කිරීම • උතන සූත්‍රය සඡ්‍යාධාරණය කිරීම • උතන සූත්‍රය වනපොන් කිරීම • නිර්දිශ්ට තවන් සුවිශේෂ පාධ හා ගාරා වන පොන් කිරීම 	10

නිපුණතාව	ගෞනියට අදාළ නිපුණතා මට්ටම්	විෂය අන්තර්ගතය	කාලවීමේද
4.0 නිර්දිශ්ට හා අනිර්දිශ්ට ගදු පදනම් කොටස් පරිවර්තන කාර්යයේ යෙදෙයි.	4.1 අන්වය හැඳින ගනියි. 4.2 ක්‍රියාකාරක පද සම්බන්ධය නිවැරදිව තේරේම් ගනියි. 4.3 පාලි උද්ධාන පාඨ මාධ්‍ය භාෂාවට පරිවර්තනය කරයි. 4.4 මාධ්‍ය භාෂාගත ජේද රීතියට අනුව පාලියට නගයි.	<ul style="list-style-type: none"> • මහාචාර්යෝ හා, රේඛ-රේඛීගාරාවල අන්වය ඉගෙනීම • අනිර්දිශ්ට ගාලාවල අන්වය කිම හා ලිවීම • මහාචාර්යෝ, ධම්මපද, රේඛාරා, රේඛාරා, සහ වණ්ඩුපට් සේරිවානිප, වූල්ලසේරියි ජාතික කියවා ඒවායේ ක්‍රියාකාරක පද සම්බන්ධයට අනුව අස්ථි කිම • ඉහත දැක් වූ ගදු පදනම් කොටස් මාධ්‍ය භාෂාවට නැගීම • මාධ්‍ය භාෂාවෙන් ලිවීම • පාලි භාෂාවතරතා පෙනෙනි අන්වය 10ක් පරිවර්තනය කිරීම • මාධ්‍ය භාෂාගත පාඨ 10ක් පාලියට නැගීම. 	25 15 30 30
5.0 කියවා අස්ථිය අවබෝධ කර ගනියි.	5.1 පාලි ජේදයක් කියවා අසන ලද ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සපයයි.	<ul style="list-style-type: none"> • අනිර්දිශ්ට පාලි ජේද 10ක් අසුදුරේත් ප්‍රශ්න විමසීම, රසවාහිනී, ධම්මපදරියිකරා වැනි භාෂා රටා අභිජනන් එක්ස්ප්‍රේෂන් උද්ධානයි. 	10

නිපුණතාව	ගෞනියට අදාළ නිපුණතා මට්ටම්	විෂය අන්තර්ගතය	කාලවිශේද
6.0 පාලි භාජා සාහිත්‍යයෙහි අන්තර්ගත හරධීම විරිතායනය කරයි.	6.1 භාජා සාහිත්‍යගත හරධීම සිල්ලබද අවබෝධය ලබා ගැනීම සඳහා කියවයි. 6.2 එහි සමාජ-සංස්කෘතික උපයෝගීතාව අවබෝධ කර ගනියි.	<ul style="list-style-type: none"> ලෝක පාලක ධර්ම :- ප්‍රක්ෂේප, පාප, පංචිල පාර්මිතා, ත්‍රිවිධ ගිණා ආදිය දැනගැනීම සඳහා තීර්ඩිජ්ට් කානි කියවීම ලෝක පාලක ධර්ම :- පරිසර සංරක්ෂණ, වින්තන නිදහස ආදි ධර්ම, සමාජ සුහාදනයට ඉවහල් වන අයුරු පැහැදිලි කිරීම 	25
7.0 සාහිත්‍ය ර්සාස්වාදයේ යෙදෙයි.	7.1 ගෙය පදා තීර්මාණ කියවා තීර්මාණයන්හි අන්තර්ගත කාවේස්පතුම හඳුනා ගෙන මිය දක්වයි.	<ul style="list-style-type: none"> තීර්දිජ්ට් රේර රේර ගාරා, මහාවංසය, ජාතක කරා යන මේවායේ ඇතුළත් උපමා රේපක ස්වභාවෝක්ති, අනුපාස ආදි සුවිශ්ෂි කාව්‍යාත්මක යෙදුම් හා ප්‍රකාශන උධිත කර නම් කිරීම. 	15
8.0 භාජා සාහිත්‍යගත බොද්ධ සංස්කෘතිය වටහා ගෙන ඒවා සමාජ සහභාවනය ගොඩනගා ගැනීමට උපයෝගී කර ගනියි.	8.1 පාලි සාහිත්‍යගත සුවිශ්ෂි බොද්ධ සංක්ල්ප හැඳුනුගෙන ඒවායේ සංස්කෘතික වැදගත්කම හඳුරුයි.	<ul style="list-style-type: none"> පංච තිලය, ප්‍රක්ෂේපපාප, කුසලාක්ෂල සතර බුන්ම විහාරතා පාර්මිතා, ත්‍රිවිධ ගිණා ආදියෙහි සංස්කෘතික වැදගත්කම 	15

නිපුණතාව	ගෞනීයට අදාළ නිපුණතා මට්ටම්	විෂය අන්තර්ගතය	කාලවිශේද
9.0 පාලි සාහිත්‍යයේ ව්‍යුහමය වර්ගීකරණය පිළිබඳ අවබෝධයක් ලබා ගැනීම සඳහා සාහිත්‍ය ගුන්ථ පරිගිලනය කරයි.	9.1 ත්‍රිපිටක සාහිත්‍යය වර්ගීකරණය කරයි. 9.2 පාලි සාහිත්‍යයේ ව්‍යුහය හඳුනාගැනීම සඳහා කියවයි.	<ul style="list-style-type: none"> • පාලි සාහිත්‍යය පොත ඇසුරෙන් ත්‍රිපිටකයේ වර්ගීකරණය, අන්තර්ගත ගුන්ථමාලාව, බිජාවර් සූත්‍ර හා වර්ග පිළිබඳ අවබෝධය ලබා ගැනීම • පෙළ, අවුවා, රීකා, ප්‍රකරණ, ව්‍යාකරණ ආදි පාලි සාහිත්‍යයේ ව්‍යුහය පිළිබඳ අවබෝධයක් ලබා ගැනීම 	20
10.0 අර්ථ ව්‍යවරණ හැකියා වර්ධනය කර ගනියි.	10.1 නිර්දිශ්ට කැටිවල අභ්‍යුතන් විශේෂ පද විග්‍රහ (ව්‍යාකරණ විභාග) කරයි. 10. 2 ඒවායෙහි ධර්මාර්ථ ව්‍යවරණය කරයි. 10. 3 නිර්දිශ්ට පාධ්‍යවල, පසුබෝම හැඳුන ගනියි.	<ul style="list-style-type: none"> • නිර්දිශ්ට කැටිවල අභ්‍යුතන් විශේෂ පදවල ව්‍යාකරණ ප්‍රශ්නයේ ආදි විස්තර දක්වීම. • ඒවායේ ධර්ම කරුණු පිළිබඳ අවබෝධයක් ලබා ගැනීම • උග්‍රීතය තොරාගත් කැටිය, එහි නිදානය, අවුවා කරාව ආදිය පිළිබඳ දැනුම ලබාගැනීම 	25

13 වන ගේණිය

නිපුණතාව	ගේණියට අදාළ නිපුණතා මට්ටම්	විෂය අන්තර්ගතය	කාලවීමේදී
1.0 පාලි භාෂාවේ මූලික ව්‍යාකරණ ප්‍රයෝග නිවැරදිව භාවිත කරයි.	<p>1.1 මූලික ව්‍යාකරණ විධිවලට අනුකූලව ලේඛන කාර්යයේ යෙදෙයි.</p> <p>1.2 සාම්ප්‍රදායික යෙදුම් හා ව්‍යවහාරාලාව පිළිබඳ අවධානය යොමුකරම්න් භාෂාව භාවිත කරයි.</p> <p>1.3 භාෂා ව්‍යවහාරයට අනුකූලව උච්චය තුරු කර ලියයි.</p>	<ul style="list-style-type: none"> සුවිශේෂ නාම වර්නාගීම සංඛ්‍යා නාම වර්නාගීම සර්වනාම වර්නාගීම තද්දින පද සාධනය කළඹන්ත පද සාධනය ධාතු ගණ හා වර්නාගීම ප්‍රයෝග්‍ය ක්‍රියා <ul style="list-style-type: none"> ප්‍රශ්නවාවේ නිපාත විධික්‍රියා ආමන්ත්‍රණ පද විශ්මය වාවේ යෙදුම් යුගල පද කේපුර්ව පද <ul style="list-style-type: none"> පාලි භාෂාවේ උපයුක්ත වාක්‍ය රාජ්‍යන් අවබෝධ කර ගෙන උච්චනා ලිවීම. 	15 15

නිපුණතාව	ග්‍රේනියට අදාළ නිපුණතා මට්ටම්	විෂය අන්තර්ගතය	කාලවීමේද
2.0 නිවැරදි වාචික සහ්තිවේදනයේ යෙදෙයි.	<p>2.1 පාලියෙන් අදහස් නිවැරදිව ප්‍රකාශ කරයි.</p> <p>2.2 පොත පත කියවීමෙන් ස්මරණාය කළ කරුණු වාචිකව ඉදිරිපත් කරයි.</p> <p>2.3 නිවැරදිව බස හසුරුවමින් නිවේදන කාර්යයේ යෙදෙයි.</p>	<ul style="list-style-type: none"> මානෙකානුකූලව කරුණු රෝස්කිරීම හා කරා කිරීම සූත්‍ර පාඨ, උපයෝගී කර ගෙන ධර්ම දේශනා පැවැත්වීම, නිර්දිශ්ච ජාතක කරාවක සංවාදයක්. උධ්‍යත පාඨ ගෙන හැර දක්වමින් හාඡාව හා ධර්මය පිළිබඳ කරා කිරීම. පාල සම්බියක් පැවැත්වීම. ඒහි කටයුතු පාලියෙන් මෙහෙයවීම විශේෂ පාල දිනයේදී පාලියෙන් කරා කිරීම. 	30
3.0 නිර්දිශ්ච හා අනිර්දිශ්ච ගද්‍ය පදනම ප්‍රේද කියවා හාවිනයට භුරුවෙයි.	<p>3.1 පදනමක් නිවැරදි වේරිතට හා යතියට අනුව ලෙසෙන්වීතව ගායනා කරයි.</p> <p>3.2 සූත්‍ර ධර්ම ඉළත් ගෝවර ර්වාවෙන් හඩනගා ඉදිරිපත් කරයි.</p> <p>3.3 උපයෝගීතාවන් යුතු ගද්‍ය පදනම පාඨ වන පොත් කරයි.</p>	<ul style="list-style-type: none"> හමස්කාර ගාරා තාලයට කීම, පන්සිල් දීම, දේවාරාධනය පිරින් කීම නිර්දිශ්ච හා අනිර්දිශ්ච කෘතිවල එන සුවිශ්ච පාඨ කටයාභම් කිරීම 	10

නිපුණතාව	ගෞනීයට අදාළ නිපුණතා මට්ටම්	විෂය අන්තර්ගතය	කාලවිශේද
5.0 කියවා ඇත්තිය අවබෝධ කර ගැනීය.	5.1 පාලි පේද හා පද්ධ කියවා අසන ලද ප්‍රගේන සඳහා මාධ්‍ය භාෂාවෙන් පිළිබඳ සපයයි. 5.2 පාලි උද්ධි පාධ කියවා ඒවායේ සාරාංශය මාධ්‍ය භාෂාවෙන් දක්වයි.	<ul style="list-style-type: none"> අවබා හා ප්‍රකරණ ගුන්ත්වල අරුණ් අවබෝධ කර ගැනීම පාලියේ ඇති යෙදුම් අවබෝධ කර ගැනීම 	25
6.0 පාලි භාෂා සාහිත්‍යයෙහි අන්තර්ගත හරධීම වරිනායනය කරයි.	6.1 භාෂා සාහිත්‍යාගත හරධීම භාෂෑන ගෙන ල්වා වරිනායනය කරයි. 6.2 හරධීම සමාජගත කිරීමට කටයුතු කරයි.	<ul style="list-style-type: none"> ආත්ම සංයමය, සිල්වන්වීම, ත්‍රිඹික්ෂා ආදිය ඉගෙන ඒවා තම පිවිතයට යොදා ගැනීම ධර්ම දේශනා පැවත්වීම, භාවනා ප්‍රහාරුව ආදි කටයුත්වල නියැලීම 	15

නිපුණතාව	ශේෂීයට අදාළ නිපුණතා මට්ටම්	විෂය අන්තර්ගතය	කාලවිෂේෂ
7.0 සාහිත්‍ය රසායෝගයේ යෙදුයි.	7.1 ගෙළ පදනා නිර්මාණ කියවා රසවිදුයි. 7.2 ගෙළ පදනා නිර්මාණ පිළිබඳ රසාන්තමක විවාරණයේ යෙදුයි. 7.3 ගෙළ රචනා නිර්මාණය කරයි.	<ul style="list-style-type: none"> නිර්දිශ්ට ජාතක කඩා, රේර්ගාරා-රේර්ගාරා, මහාවංසය, කියවීම නිර්දිශ්ට ජාතක කඩා රේර් රේර් ගාලාවල කාව්‍යාමය ලක්ෂණ, සාහිත්‍ය පසුබීම ගැන කරුණු හැඳුරුම ගෙළ රචනා නිර්මාණය කිරීම 	25
8.0 පාලි නාජා සාහිත්‍යයේ අන්තර්ගත බොද්ධ සංස්කෘතිය වටහා ගෙන කිය කරයි.	8. 1 බොද්ධ සංකල්පවල ආගමික දාර්ශනික වැදගත්කම හඳුරුයි. 8. 2 පාලි සාහිත්‍යගත බොද්ධ සංකල්ප වෙනත් ආගමික ඉගැන්වීම නා තුළතය කරයි.	<ul style="list-style-type: none"> සනර බුහ්ම විහාරණ, වින්තන නිදහස, කුසල, අකුසල, ත්‍රිඹිකා, පාර්මිතා බහ්මණා-ගුමණ ඉගැන්වීම සස්‍යා බැවිම 	35 20

නිපුණතාව	ශේෂීයට අදාළ නිපුණතා මට්ටම්	විෂය අන්තර්ගතය	කාලෝපේද
9.0 පාලි සාහිත්‍යයේ ව්‍යුහමය වර්ගිකරණය පිළිබඳ අවබෝධයක් ලබා ගැනීම සඳහා සාහිත්‍ය ගුන්ථ පරිශීලනය කරයි.	9. 1 ත්‍රිපිටක සාහිත්‍යයේ අන්තර්ගතය පිළිබඳ අවබෝධයක් ලබා ගැනීමට කියවයි. 9. 2 පාලි සාහිත්‍යයේ සුවිශේෂ ගුන්ථවල සංශ්ලේෂී පංචකය පිළිබඳ අවබෝධය ලබා ගැනීමට කියවයි.	<ul style="list-style-type: none"> • ත්‍රිපිටක සාහිත්‍ය පිළිබඳ ඖයවුම් ලබාන කියවීම. උදා :- පොල්වත්තේ බුද්ධිදාන්ත නිමිගේ පාලි සාහිත්‍ය කාරිය. • මහාවංස, දිපවංස, රසවාහිනී, බොධ්‍යවංස, හන්තුවනගල්ලවිහාරවංස, දුපවංස, සමන්තකුට වන්තානා, බාලාවතාර, රුපසිද්ධි, ක්‍රිඩායන, මොග්ගල්ලායන යන කැනින් පිළිබඳව තොරතුරු හැඳුස්ථීම. 	25
10.0 අර්ථ විවරණ හැකිය වර්ධනය කර ගනියි.	10.1 නිර්දිශ්ට කෘතිවල අභ්‍යාළන් සුවිශේෂ පදනම ධර්මාන්ත විවරණය කරයි. 10.2 නිර්දිශ්ට කෘතිවල උධ්‍යාත්මකන්නී ව්‍යාකරණ විභාග (පද විග්‍රහ) කරයි.	<ul style="list-style-type: none"> • නිර්දිශ්ට ගුන්ථවල ධර්ම කරෙනු අවශ්‍ය ඇසුරින් විග්‍රහ කිරීම • නිර්දිශ්ට ගුන්ථවල සුවිශේෂ පදනම ව්‍යාකරණ විභාග දැක්වීම 	20

4. 0 ඉගෙනුම් ඉගෙන්වීම් ක්‍රමයෝජනය

පාලි භාෂාව පිළිබඳ අ.පො.ස. උ.පෙළ නව විෂය නිර්දේශය සකස් කර ඇත්තේ නිපුණතා පාදක කරගෙනය. නිපුණතා පාදක අධ්‍යාපනයේ දී ගිෂා කාර්යය ප්‍රමුඛ ස්ථානයක් ගති. අද වන විට විශේෂයෙන් අ.පො.ස. උ.පෙළ අධ්‍යාපන ක්‍රමය සකස් වී ඇත්තේ දේශන ක්‍රමය කේන්දු කරගත් සම්පූෂ්ණතා භූමිකාවක ගුරුවරයා සිටින අයුරෙනි. එහෙත් නව නිපුණතා පාදක අධ්‍යාපනයේ දී පැරණි සම්පූෂ්ණතා භූමිකාව හැරදුමා ගුරුවරයා සිපුන් ගවිපූරුණ යොමුකරන මාර්ගෝපදේශකයෙකු, විය යුතුය. මෙහි දී පාලි භාෂාවට සුවිශේෂී අධ්‍යාපන ක්‍රම කිපයක් නවීන ක්‍රම ගිල්ප භාෂාවා යොදාගත හැකි ආකාරයත් පිළිබඳ කෙටියෙන් සටහන් කරමු.

බුදුරජාතාන් වහන්සේ මාර්ග දේශකයාණ්‍ය. ගුරුවරයා විසින් පාලි භාෂාව ඉගෙන්වය යුත්තේ ඉහත බුදුරජාත් අනුගමනය කළ ක්‍රමවේදය උපයේගි කරගෙනය. එනිසා නූතන ගුරුවරයා මත්ත්මුලික භා විෂය මූලික සාධක ඔස්සේ පුරුව විනිශ්චයන්ට හෝ එළඹු ගිෂායා ගවිපූරුණ භා නවෝත්පාදකයෙකු කිරීමට මාර්ගෝපදේශකයෙකු විය යුතුය. පාලි සාහිත්‍යය අන්තර්ගත එබඳ ඉගෙනුම් ඉගෙන්වීම් ක්‍රම කිපයක් මෙහිලා දැක්වීම පාලි ගුරුවරුනට මාර්ගෝපදේශයක් වනු ඇත.

1 ක්‍රමය

“යෝ ධම්මා දේශීයි ආදි කලුණාතාං මත්සේකි කලුණාතාං පරියෝෂාන කලුණාතාං සාහ්‍ය සඳුන්තාං කේවල පරිපූර්ණාං පරිසුද්ධීය”
(මහාවග්‍ර පාලි)

ආදි කලුණාතාං	- ආරම්භය යහපත්වීමයි. පාඩමක ආරම්භය ගිෂායා පොළඹවන සිත්ගන්නා සුලු වමත්කාර අත්දැකීමක් ඇසුරින් ඉදිරිපත් විය යුතුය.
මත්සේකි කලුණාතාං	- පාඩමෙහි මද සාරවත් කරනු ඇත්තර්ගත විය යුතුය. පැහැදිලි භා තිරවුල් ඒවා විය යුතුය. තව තවත් ගිෂායා මාතෘකාවට පොළඹවන ගවිපූරුණ කරන ඒවා විය යුතුය.
පරියෝෂාන කලුණාතාං	- පාඩම මහාව අවසන් විය යුතුය. ගිෂායා ප්‍රාප්ති මට්ටමකට පැම්මිය යුතුය. ගිෂායාගේ වර්යාත්මක වෙනසක් විය යුතුය.
සාහ්‍ය	පාඩම අර්ථවත් මාතෘකාවක් ඔස්සේ ගලා යන සරල සුගම එකක් විය යුතුය.
සඩ්සුන්තාං	- යොදා ගන්නා වාක්‍යමාලාව අරුත් ප්‍රකට කරවන අදහස් තිවරදිව සන්නිවේදනය වන්නක් විය යුතුය.
සුද්ධීය	- පාඩම අසහා ව්‍යාහාරයෙන් තොර විය යුතුය.
කේවල පරිපූර්ණාං	- උග්‍රනාවලින් තොරව භාෂණය, ලේඛනය, වින්තනය භා වරිතායනය කර ගැනීමට හැකිවන අංශයන්ගෙන් සමුප්‍රක්ෂීන විය යුතුය.
- මෙම ලක්ෂණ 7 න් යුතුව පාඩමක් මෙහෙයුමේන් ගිෂායා නිපුණතාවට පළවන අතර ගිෂායාගේ වර්යාත්මක වෙනසක් ද ඇති කළ හැකිය.

2 ක්‍රමය

මල්කානීම නිකායේ සවිව්ච්ඡංග සූත්‍රය.

පාල සාහිත්‍යයේ ගිෂ්නු සාධනය ඔප් නැංවීමට උච්ච ඉගෙනුම් ඉගෙන්වීම් ක්‍රමයක් සවිච්ඡංග සූත්‍රයෙහි අන්තර්ගතය.

ආච්චිකනා	- පාඩමට අදාළ අප්සේක්ෂිත කරුණු කෙරියෙන් කිරීමි.
දෙසනා	- කෙරියෙන් කි කරුණු ගුරුවරයා කෙරේ ප්‍රාමාණික විශ්වාසයක් ඇතිවන පරිදි ඉදිරිපත් කිරීම
පසුද්ධුපතනා	- ගිෂ්නුගාගේ බුද්ධියට හා ප්‍රයුත්වට යෝග්‍ය ලෙස කරුණු පෙළ ගැස්වීමයි.
පටිධිපතනා	- අප්සේක්ෂිත අරමුණෙහි ගිෂ්නු පිහිටුවීමයි.
විවරණා	- වසා තිබුවක් විවෘත කරන්නා සේ කරුණු හේතු එල වාදිව පෙන්වා දීමයි.
විහැංතනා	- කරුණු විශ්වේෂනාය කොට කඩා අනුකූඩා කොටස්වලට බෙදා විගුහ කිරීමයි.
උත්තානිකම්ම	- සංයුත්ත සංකල්ප නිදුසුන් වශයෙන් ගෙන හැර දක්වමින් ග්‍රාවක බුද්ධියට ගෝවරවන ලෙස මතු කර දැක්වීමයි.

මෙම ක්‍රම හත් අනුගමනය කිරීමෙන් ද ගිෂ්නු නිපුණතාව ඉහළ නැංවිය හැකි බව දැක්විය හැකිය.

3 ක්‍රමය

ගිෂ්නුග්ගේ අවබෝධය දියුණු කිරීම සඳහා අනුගමනය කළ හැකි ක්‍රමය අනුපූර්ව ප්‍රතිපදාවකි. ගිෂ්නුට අලුත් අත්දැකීමක් බොදෙන විට එය ඔහුගේ අතිත අත්දැකීම්වලට සම්බන්ධ දෙයක්වීම වැදුගත් ය. ගිෂ්නු ආස්ථාදින දෙයෙහි සිට නොදැන්නා සත්‍ය කරා යොමුකර්වීම මෙම අධ්‍යාපන ක්‍රමයේ පිළිවෙළයි.

සද්ධිජාතා උපසංකමති	- ගුද්ධාව ඇති කර ගැනීමයි. ගුරුවරයා කෙරේ ගිෂ්නුගාගේ විශ්වාසයක් ගොඩනගා ගැනීමයි. එසේ විශ්වාසය ගොඩනැගීම නිසා ගිෂ්නු ගුරුවරයා කරා, ගුරුවරයාගේ විෂය කරා එළවුමයි.
පයිරිප්පාසනි	- විශ්වාසය ගොඩනැගීම නිසා ගිෂ්නු ගිෂ්නු ගුරු අසුර බකයි. අසුර ලැබීමට රුවිකරයි.
සේත්තං ඕදහති	- ගුරුවරයාගේ පාඩමට කන් යොමු කොට සාවධානව අවික්ෂිප්තව අසයි.

සුත්වා බාරේති	- අදාළ පාඨම සිහෙනි දාරා ගනියි.
අත්රිං උපපරික්බති	- දාරාගත් කරුණුවල අර්ථය විශේෂයෙන් නුවතින් පරීක්ෂා කර බලයි.
ධම්මා නිෂ්චිතානා බලන්ති	- කරුණු නුවතින් සසදාන විට එහි සත්‍යාසනය බව තෝරැමි ගනියි.
ඡන්දා ජායති	- සත්‍යාසනය බව තෝරැමි යාම නිසා ගුරුවර්යාගේ පාඨමට රැවියක් ඇති වෙයි.
උස්සහති	- පාඨමේ කරුණුවල ප්‍රාප්ති මට්ටමට ප්‍රාග්ධනය කරයි.
තුලති	- වෙනත් කරුණු හා තුලනය කර බලයි.
පදහති	- සන්සන්දහා කොට නිපුණතා මට්ටමට ප්‍රාග්ධනය විරෝධ කරයි.
සවිච්ඡ සවිපිශ්චරෝති	- සත්‍ය වූ තත්ත්වය අවබෝධ කර ගනියි.
පක්ද්සුය ව නං පරිවිත්කා පස්සනි	- නුවතින් ද එය විනිවේද දකිනි.

සරල අවස්ථාවේ සිට අනුකුමයෙන් ගැහුරුව යන ආකාරයේ පිළිවෙළක් මෙහි දක්නට ඇත. පාලි භාෂාව විෂය කෙරේ ශිෂ්‍ය නිපුණතාවක් ඇති කිරීමේ දී මෙම ඉගෙන්වීම් ක්‍රම උපයෝගී කර ගත හැකි ය. මෙබඳ ඉගෙන්වීම් ක්‍රම රාජීයක් පාලි සාම්ප්‍රදායයේ අඩංගුය.

පාලි භාෂාවේ නව විෂය නිර්දේශය ඉගෙන්වීම සරල සුගම ක්‍රමවේදයක් මෙහිලා දක්වමු. (ආගුය - පාලි භාෂාව 9 - 10 අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන දෙපාර්තමේන්තුව, 1984).

- i පියවර - නිර්දිශ්ට හා අනිර්දිශ්ට පාලි පාද හා පේද උස් හඩින් ගුරුවර්යා විසින් කියවීමයි. පාලි විෂයයේ ආරම්භක ශිෂ්‍ය ශිෂ්පාචන්ට එම භාෂාව කතාව නුරු කරවීම මෙයින් අප්ස්සා කෙරේ. පාලි භාෂා ව්‍යවහාරය දුරුවන්ගේ අසටහන කතාව නුරුකරවීම මෙම ක්‍රමය උපයුක්ත වේ.
- ii පියවර - ඊළගට ගුරුවර්යා කළ යුත්තේ එම කොටස අප්‍රිවත් ආකාරයට ආරෝපණය කොට භාවාරීත් පැහැදිලි කිරීමයි. මෙහිදී පාලි භාෂා ව්‍යවහාරය හා රිතිය ශිෂ්පයාගේ ඉජුයෙන්ට නුරුවනු ඇත.
- iii. පියවර - ඊළගට කාල වේලාව අනුව පාලි උධ්‍යාත්මක ශිෂ්පයෙන් ලබා සාමූහිකව හෝ වෙන් වශයෙන් හෝ නිවැරදි උච්චාචාර්යය සහිතව කියවීම ප්‍රයෝගන්වන්ය.

- iv පියවර - ඊළගට පාලි උධිභානයන්හි අර්ථය සිසුන්ට අවබෝධ කර ගැනීමට ගුරුවරයා උදුවි කළ යුතුය.
- v. පියවර - උධිභ ජේදුවල වාක්‍ය හා වාක්‍යාංශ කළුලැල්ලේ ලියා එම යෙදුම් රටාව ගිණුකාට පැහැදිලි කළ යුතුය.
- vi පියවර - උධිභ ජේදුවල ඇතුළත් පද හා වාක්‍යවල ව්‍යාකරණ ලක්ෂණ පැහැදිලි කළ යුතුය. මෙය සරල කුම වේදවලින් පටන් ගෙන සංකීර්ණ කුම දක්වා වැඩි කිරීම සුදුසාය.
- vii පියවර - වැදගත් ගාරා හා ජේද වනපොත් කිරීමේ අවශ්‍යතාව ගිණුකාට එත්තු ගැන්වීම අවශ්‍ය වෙයි.

මෙම කුමවේදය අනුගමනය කිරීම මගින් ගිණුකාන් අප්පේක්ෂිත නිපුණතා මට්ටමට ප්‍රාගා වනු ඇත. සිසුන් කරුණු හා තොරතුරු ගවේෂණයට යොමු කිරීම ගවේෂණ කරුණු අධිකෘතාය, ගුරුවරයා කළ යුතුය. ඉගෙනුම් ඉගෙන්වීමේ ක්‍රියාවලිය පන්ති කාමරයට පමණක් සිමා නොවී බාහිර ක්‍රියාකාරකම් කෙරෙහි ද ගිණුකා යොමු කිරීම ගුරුවරයාගේ යුතුකමකි. සිසු දුරුවන්ගේ ක්‍රියාකාරකම් පිළිබඳ නිරතුරු අවධියෙන් සිටීමෙන් ඇගයිම හා තක්සේරුව ද විනිවේදනාවයකින් යුතුව කිරීමට ගුරුවරයාට ඉඩකඩ සරලසේ. මෙම නව විෂයමාලා සංගේධනයේ අප්පේක්ෂාව ගුරුවරයාන් ගිණුකාන් අතර වූ සම්පූෂ්ඨතා අධ්‍යාපන කුමය සංවර්ධනය කර ක්‍රියාකාර ගවේෂණාන්තමක අධ්‍යාපන කුමවේදයකට යොමු කිරීමයි. එමගින් සිසුන්ගේ නිපුණතාව වැඩිකර සමාජයට රටට යෝග පුරුවැසියන් බහිකිරීමයි.

5. 0 පාසල් ප්‍රතිපත්ති හා වැඩි සටහන්

පංති කාමරුයේ ඒකාකාරී ක්‍රියාවලියෙන් බැහැර නිපුණාතා සංවර්ධනය සඳහා ගිණුම ගෛවෙෂණය කරන්නනෙකු බවට පත් කළ යුතුය. ඒ සඳහා පාලි හාජාව විෂය ගිණුමයෙන් ආත්මගත කිරීමට වැඩි සටහන් ක්‍රියාත්මක කළ යුතුය. පංති කාමරුයෙන් බැහැරට පහත සඳහන් වැඩිසටහන් සංවිධානය කිරීම පාලි හාජාව පිළිබඳ නිපුණාතාවන් වර්ධනයට උපයුක්ත වේ යයි සිතමු.

- පාලි බිත්ති පුවත් පතක් ක්‍රියාත්මක කිරීම.
- පාලි හාජා දිනයක් වෙන් කර කටයුතු සංවිධානය කිරීම.
- ගාර්යා හා සූත්‍ර ගායනා තරග සංවිධානය කිරීම.
- පාලි කළීක තරග සංවිධානය.
- පාලි හාජා සාහිත්‍යය පිළිබඳ ගෛවෙෂණාත්මක ව්‍යාපෘති කරවීම.
- පාලි සම්බන්ධයක් පැවැත්වීම.

පාසල් හෝ පිරිවෙනෙහි පසුබිමට හා සංස්කෘතියට අදාළවන පරිදි විද්‍යාස්ථානයේ මානව හා හොඳික සම්පත්වලට අනුකූල ලෙස මෙම ඉහත වැඩිසටහන් සංවිධානය කර ගැනීම යොශ්‍යවේ.

මෙම විෂය නිර්දේශයේ නිපුණාතාවන් සංඝ්‍යාත්මක ස්ථාන කර ගැනීම සඳහා පහත සඳහන් කානි නිර්දේශ කරමු.

6. 0 නිර්දීෂණ කෘති

12 ශේෂීය

- ජාතකරිධිකරා - වන්තුපථජාතක
- සෙර්වාත්මිජජාතක
- වුල්ලසෙරිධිජාතක
- ලේර්ගාරා - හැනහේර්ගාරා
- රේර්ගාරා - පූත්තාරේර්ගාරා
- මහාචාර්ය - 26 පර්විතෝද්‍ය

13 ශේෂීය

- ජාතකරිධිකරා - තන්ත්වලනාලිජාතක
- දේවධම්මජාතක
- සුත්තනිපාත - රතනසුත්ත
- බම්මකසුත්ත
- ධම්මපදය - අත්තවග්ග

7. 0 අතිරේක කියවීම් :-

1. බම්මපදරිධිකරා
2. රසවාතිනී
3. පොල්වන්තේ බුද්ධිදාන්ත නිමි, පාලි සාහිත්‍යය, කොළඹ, රත්න පොත් ප්‍රකාශකයෝ, 2002.
4. පැණිහෙළ සිරිසම්බෝධ නිමි, පාලි භාෂාව හා රචනය, සමයවර්ධන, කොළඹ.
5. පොල්වන්තේ බුද්ධිදාන්ත නිමි, පාලි භාෂාවතරත්වය ඡ්‍යෙෂණ සමයවර්ධන, 1999.
6. New Pali Course I & II" Buddhist Cultural Centre.
7. අසේක කරුණාරත්න, පාලි සංග්‍රහය. අධ්‍යම්.චී. ගණසේන සහ සමාගම, කොළඹ, 1964.

8. 0 තක්සේරු හා ඇගයීම

පාසල පදනම් කරගත් ඇගයීම් වැඩපිළිවෙළ යටතේ එක් එක් වාරය සඳහා නියමිත නිපුණතා හා නිපුණතා මට්ටම් ආවරණය වන පරිදි ඉගෙනුම් - ඉගෙන්වීම් උපකරණ නිර්මාණාත්මකව පිළියෙළ කොට ක්‍රියාත්මක කිරීම අපේක්ෂිත ය.

13 වන ගුණීය අවසානයේ දී ජාතික මට්ටමේ ඇගයීම වන අ. පො. ස. (රසක් පෙළ) විභාගය සඳහා මෙම විෂය නිර්දේශය නිර්දේශිත ය.

මෙම විෂය නිර්දේශය පදනම් කරගෙන ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව මගින් පවත්වනු ලබන ජාතික මට්ටමේ විභාගය පළමු වර්ට 2011 ව්‍යුහයේ දී පැවත්වේ.

මෙම විභාගයේ ප්‍රශ්න පත්‍රවල ආකෘතිය හා ස්වභාවය පිළිබඳ අවශ්‍ය විස්තර විභාග දෙපාර්තමේන්තුව මගින් සැපයෙන ඇත.